

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid
Dienst Mer
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL
Tel: 02/553.80.79 e-mail: mer@vlaanderen.be

Richtlijnen milieueffectrapportage

Plan-MER

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor de uitbreiding van de zand- en steengroeve 'Bracht' te Oosterzele

Initiatiefnemer:

Balegro bvba
Stationsstraat 30
8460 Oudenburg

26 januari 2015
PLMER-PL0194-RL

1. Inleiding

Het voorgenomen plan betreft de uitbreiding van de bestaande zand- en steengroeve 'Bracht', te Balegem, waar zowel zand als Balegemse Steen gewonnen worden. De initiatiefnemer is Balegro bvba, Stationsstraat 30, te 8640 Oudenburg. Het adres van de zandgroeve is Berg 24a, te 9860 Oosterzele.

Het voorgenomen plan is plan-m.e.r.-plichtig in het kader van het DABM¹. Het is kadervormend voor :

Bijlage 1

Rubriek 23 : Steengroeven en dagbouw mijnen, met inbegrip van ontginningen van oppervlaktedelfstoffen of grind, met een terreinoppervlakte van meer dan 10 hectare, of turfwinning met een terreinoppervlakte van meer dan 150 hectare.

De dienst Mer van de Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid verklaarde het kennisgevingsdossier volledig op 25 november 2014. De terinzagelegging in de gemeente Oosterzele liep van 01 december 2014 tot 5 januari 2015. Deze terinzagelegging werd aangekondigd via de website van de dienst Mer, via Het Laatste Nieuws - editie Gent-Oudenaarde-Eeklo van 1 december 2014 en via aanplakking op de officiële aanplakplaatsen van de betrokken gemeente.

Parallel vroeg de dienst Mer adviezen bij de administraties en openbare besturen.

De dienst Mer stelt deze bijzondere richtlijnen (verder richtlijnen) op met het oog op de methodologie van het MER. Zij houden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1 5° van het DABM, de ontvangen inspraakreacties, met de ontvangen adviezen (zie bijlage) en met de bespreking van het volledig verklaard kennisgevingsdossier met de betrokkenen op de richtlijnenvergadering van 19 januari 2015. Deze richtlijnen hebben betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

Het plan-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer wordt voorgesteld in de kennisgeving, aangevuld/aangepast met de specifieke vereisten die in deze richtlijnen geformuleerd worden. Waar de kennisgeving en de richtlijnen van elkaar zouden afwijken, moet voorrang gegeven worden aan de richtlijnen.

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

2. Doelstelling, verantwoording en besluitvorming

De plandoelstellingen en verantwoording worden in Hoofdstuk 2.1 van de kennisgeving beschreven. In de groeve worden zand en Balegemse Steen uitgebaat. Het is de enige ontginning van Balegemse Steen in het Vlaams Gewest. Het plan heeft tot doel :

- Uitvoering te geven aan het oppervlaktedelfstoffenbeleid door bijkomend zones voor uitbating te voorzien.
- Schrappen van een ontgonnen en afgewerkt gebied als ontginningszone en dit om te zetten naar een gedragen bestemming.
- Voor de betrokken gebieden, uitvoering geven aan het ruimtelijk beleid voor het gebied, in aansluiting met de bestaande gewestelijke, provinciale en gemeentelijke beleidskaders.

Het MER dient een chronologisch overzicht te bevatten van alle procedures (m.e.r., RUP en vergunningen en aanvragen voor zover bekend) die doorlopen moeten worden voordat de invulling op het terrein gerealiseerd kan worden.

Het MER is niet alleen een hulp bij de besluitvorming, maar volgens art. 4.1.7. van het DABM moeten de conclusies ook doorwerken in de besluitvorming. I.f.v. de doorwerking in de besluitvorming moet het MER bij de milderende maatregelen aangeven wanneer en hoe deze zullen/kunnen doorwerken (bv. rechtstreekse doorwerking in stedenbouwkundige voorschriften van het RUP, in stedenbouwkundige aanvragen,...), dit kan eventueel gebeuren d.m.v. één samenvattende tabel in de eindsynthese.

3. Voorgenomen plan en alternatieven

Het voorgenomen plan staat beschreven in Hoofdstuk 4 van de kennisgeving.

De alternatieven worden besproken in §4.3 van de kennisgeving. Het onderzoek van doelstellings- en beleidsalternatieven is beperkt omdat reeds rekening dient te worden gehouden met de geldende beleidsmatige randvoorwaarden. Locatiealternatieven worden evenmin onderzocht, omwille van de rol van de groeve als enige ontginningsplaats voor Balegemse Steen. Beleidsmatig en juridisch is daar momenteel geen alternatieve locatie voor. Omwille van de bovengenoemde beleidsmatige verankering, wordt er ook geen nulalternatief onderzocht. Er zijn enkel uitvoeringsalternatieven mogelijk (methode van ontginning), die meer in detail beschreven worden in §4.4. van de kennisgeving

4. Juridische en beleidsmatige context

De volledig verklaarde kennisgeving doet opgave van het juridische/beleidsmatige kader dat voor dit MER van belang is in de vorm van een duidelijke overzichtsmatrix. Er zal een onderscheid gemaakt worden tussen relevantie op plan- en projectniveau.

Het MER zal zorgvuldig nagaan waar de relevantie van deze randvoorwaarden zich situeert en met name ook aangeven of de voorwaarde onderzoekssturend kan zijn dan wel procedurebepalingen bevat of een combinatie van beide.

Het is van belang om ook tijdens het opstellen van het MER de stand van zaken hiervan op te volgen. De juridische en beleidsmatige randvoorwaarden met een duidelijke ruimtelijke component moeten duidelijk cartografisch gepresenteerd worden.

Volgende relevante randvoorwaarden dienen bijkomend te worden aangepast, opgevolgd of aangevuld:

- Tabel 7 : juridische en beleidsmatige randvoorwaarden:
De bescherming van soorten (p 39 in de kennisgeving) is opgenomen in het soortenbesluit : Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer (BS: 13/08/2009).

5. Algemene en methodologische aspecten

De afbakening van het studiegebied zal voldoende gemotiveerd worden per discipline, rekening houdend met het feit dat het studiegebied zowel het plangebied als het gebied met effecten moet omvatten. De ruimtelijke afbakening moet voor elke discipline duidelijk tekstueel omschreven worden en indien mogelijk, voorgesteld worden op kaart.

De methodologie voor de effectvoorspelling dient binnen elke discipline in het plan-MER duidelijk en transparant omschreven te worden. Tevens moet per discipline aangegeven worden op basis van welke criteria een effect als significant of als niet significant beoordeeld wordt. Bij de milderende maatregelen dient aangegeven te worden waar deze zullen/kunnen doorwerken (vb. in de stedenbouwkundige voorschriften van RUP, op het grafisch plan of op het niveau van de stedenbouwkundige vergunning...). Het resterend effect na de milderende maatregelen zal aangegeven en gekoppeld worden aan het gehanteerde beoordelingskader. De effectenbespreking en -beoordeling dient transparant en op voldoende wijze te gebeuren.

De dienst Mer vraagt om bij de beschrijving van de bestaande toestand en milieueffecten, als aanvulling op de volledig verklaarde kennisgeving, voldoende aandacht te besteden aan het volgende:

Met betrekking tot de algemene aanpak:

Bestemming zone 0: deze zone zal van ontginningsgebied omgezet worden naar agrarisch gebied waarbij kleine landschapselementen langs de bermen en langsheen N42 één geheel kunnen vormen.

“Storten van grondstoffen op het driehoekig stuk van zone 0” (uit de inspraakreactie); dit betreft gronden voor afwerking van deze zone zodat deze ook mede kan omgezet worden naar agrarisch gebied (dus geen stort).

Zone 1 infrastructuur: er zal een “mobiele” breekinstallatie geplaatst worden. Bij discipline geluid zal men deze installatie meenemen bij de bespreking van de diverse varianten.

Berm van 10m (n.av. inspraakreactie): Momenteel bevindt zich rond de huidige ontginning een berm van 4 m hoog. De opportuniteit en de ruimtelijke gevolgen van een berm van 10 m hoog zullen worden besproken in het MER.

Met betrekking tot de discipline water:

Bij de uitvoeringsalternatieven waar er bemaling van het water nodig is, zal het effect van de afvoer van het bemalingswater op de ontvangende waterloop worden meegenomen.

De elementen van de watertoets zullen worden opgenomen in het MER.

Met betrekking tot de discipline geluid & trillingen:

Geluidshinder (n.a.v. inspraakreactie) : de huidige TOP, weegbrug,... inclusief toekomstige mobiele breekinstallatie blijven tijdens de hele ontginning minstens op dezelfde afstand van de woning, als nu het geval is, zodoende dat er ter hoogte van de woning geen verhoging van de geluidshinder zal zijn t.o.v. huidige situatie. Inzake verdere ontginning naar zone 2 – zone 3 – zone 4 kan besloten worden dat men steeds verder van de woning zal ontginnen waardoor de geluidshinder voor de woning zal verminderen bij verder ontginning

Bij de infrastructuur van zone 1 zal een mobiele breekinstallatie bijkomen. Deze breekinstallatie zal niet continu maar in tijdelijke campagnes (ca. 4 per jaar) van 2 à 3 dagen ingezet worden. Deze mobiele breekinstallatie zal bijkomend opgenomen worden in het plan-MER en in de toelichtingennota van het GRUP. Deze mobiele breekinstallatie dient om aangevoerde materialen na zeping en eventueel overschotten Balegemse steen te kunnen breken, waarna deze terug zullen afgevoerd kunnen worden als hoogwaardig materiaal om her te gebruiken in infrastructuurwerken.

In het plan-MER zal deze meegenomen worden in de beschrijving van het plan en ook reeds bij de discipline geluid.

Met betrekking tot de discipline mobiliteit:

Mobiliteit: omlegging van de ontsluitingsweg zal niet gebeuren daar dit niet in overeenstemming is met het streefbeeld van de N42 – eveneens zal bij verdere ontginning de verdere afvoer van zand en Balegemse Steen afhankelijk blijven van de vraag ernaar. Er wordt geen toename van de vraag verwacht, waardoor kan besloten worden dat bij verdere ontginning (zone na zone en niet alle zones tegelijkertijd) eenzelfde intensiteit van vrachtvervoer verwacht wordt als vandaag. Enkel zal t.g.v. verdere ontginning het langer duren eer de ontginning zal beëindigd zijn. Dit zal verder worden toegelicht in het MER.

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen vrachtvervoer en landbouwvervoer. In het plan-MER zal hiermee rekening gehouden worden.

Met betrekking tot de discipline fauna en flora:

Zoals er gevraagd wordt in het advies van de Mineraad van Oosterzele zal er in het plan-MER bij de discipline Fauna en Flora aandacht besteed worden aan de nesten van oeverzwaluwen. Tijdens de ontginning zal er steeds een wand aanwezig blijven.

Met betrekking tot de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie:

Inzake discipline landschap zal de mogelijke natuurverweving meegenomen worden. Gezien deze problematiek eerder speelt op het niveau van inrichting dan op het planniveau zal dit aspect niet in de andere disciplines meegenomen worden.

6. Leemten in de kennis

Het plan-MER dient opgave te doen van de leemten in de kennis die tijdens het uitvoeren van het milieueffectenonderzoek werden vastgesteld.

Deze leemten kunnen betrekking hebben op de concrete inrichting van het plangebied, maar kunnen tevens betrekking hebben op de gebruikte methode en het inzicht in het milieueffectenonderzoek.

Het plan-MER dient aan te geven hoe met deze leemten omgegaan is en hoe zij kunnen doorwerken in de verdere besluitvorming.

7. Monitoring en evaluatie

In het plan-MER zal per discipline aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolprocedure en besluitvorming.

8. Integratie en eindsynthese

In een afzonderlijk deel zal het MER een discipline-overschrijdende, leesbare samenvatting geven over de verwachte gevolgen voor het milieu en hoe en in welke mate de voorgestelde maatregelen deze kunnen voorkomen of milderen. De milderende maatregelen zullen in één overzichtelijke tabel opgelijst worden. De milderende maatregelen die voorgesteld zijn vanuit verschillende disciplines zullen discipline-overschrijdend t.a.v. elkaar afgewogen worden. Bij de milderende maatregelen dient aangegeven te worden waar deze zullen/kunnen doorwerken.

11. Goedkeuring van de opstellers van het plan-MER

Zoals voorgesteld in de volledig verklaarde kennisgeving worden volgende disciplines in het plan-MER opgesteld door een erkend MER-deskundige:

Lucht, water, bodem, geluid en trillingen, mens-ruimtelijke aspecten, mens-mobiliteit, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie en onroerend erfgoed en fauna en flora.

Het in de volledig verklaarde kennisgeving voorgestelde team van opstellers van het MER wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van opstellers in de loop van het m.e.r. moeten gemeld worden aan de dienst Mer. De beslissing over deze wijzigingen zal per brief mee gedeeld worden aan de initiatiefnemer.

Tenslotte wordt aanbevolen tijdens het opstellen van het MER contact te houden met de dienst Mer en met de overige instanties, in het bijzonder in functie van de verwerking van hun adviezen in het MER.

Paul Van Snick
Algemeen directeur
Afdelingshoofd Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid

De elementen die noodzakelijk zijn voor de watertoets, de vereiste natuurtoetsen,... zullen duidelijk in de synthese opgenomen worden.

9. Niet-technische samenvatting

De niet-technische samenvatting zal een afzonderlijk leesbaar deel van het rapport vormen dat de essentie van de overige delen beknopt en correct weergeeft. De tekst moet zodanig geschreven zijn dat hij begrijpelijk is voor een gemiddelde lezer. Figuren of kaarten dienen ter ondersteuning van de tekst in deze samenvatting te zijn opgenomen. Bij het schrijven van de niet-technische samenvatting kan gebruik gemaakt worden van de handleiding "niet-technische samenvatting" zoals gepubliceerd op www.mervlaanderen.be. Deze niet-technische samenvatting wordt in het plan-MER als afzonderlijk hoofdstuk opgenomen ofwel als afzonderlijk document opgesteld en wordt tevens in digitale vorm aangeleverd.

De dienst Mer vraagt ook om op het voorblad van de niet-technische samenvatting de handtekeningen van alle deskundigen op te nemen.

10. Vorm en presentatie

Met betrekking tot de vorm en presentatie vraagt de dienst Mer:

- recent kaartmateriaal te gebruiken, telkens voorzien van een duidelijke bronvermelding, schaalaaanduiding, noordpijl en legende. Waar mogelijk dienen de grenzen van het terrein duidelijk aangegeven te zijn en dient door het kaartmateriaal ook duidelijk te zijn welke de omringende activiteiten/bedrijven zijn;
- het kaartmateriaal zodanig te presenteren dat het van goede kwaliteit is, m.n. overzichtelijk, duidelijk, bruikbaar (voldoende detailniveau), hanteerbaar (bij voorkeur A4, maximaal A3) en gemakkelijk begrijpbaar, ook voor een niet-deskundige;
- een verklarende woordenlijst, afkortingenlijst, lijst van figuren, lijst van tabellen en literatuurlijst bij het rapport op te nemen;
- achtergrondinformatie in de bijlagen op te nemen;
- na te gaan of de in de kennisgeving vermelde gegevensbronnen, die bij de realisatie van het MER zullen worden gebruikt, nog steeds de meest actuele zijn;
- aandacht te besteden aan de overeenstemming tussen de teksten onderling, de figuren en de legende;
- te waken over de afstemming tussen de tekst van het eigenlijke MER en de niet-technische samenvatting;
- de ingediende eindversies van het rapport en de niet-technische samenvatting door de initiatiefnemer, de coördinator en alle deskundigen te laten ondertekenen;
- Het definitieve plan-MER evenals de niet technische samenvatting wordt digitaal aan de dienst Mer bezorgd.

Bijlage

Lijst met instanties die werden aangeschreven.

Provinciebestuur Oost-Vlaanderen	3e Directie Dienst 33 Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw	Gouvernementstraat 1	9000 Gent
College van Burgemeester en Schepenen van Oosterzele		Dorp1	9860 Oosterzele
Agentschap Ondernemen	Entiteit Ruimtelijke Economie	Koning Albert II-laan 35, bus 12	1030 Brussel
ANB – Oost-Vlaanderen		Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 73	9000 Gent
Onroerend Erfgoed - Oost-Vlaanderen		Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 91	9000 Gent
Ruimte Vlaanderen	Afdeling Gebieden en Projecten	Koning Albert II-laan 19 bus 11	1210 Brussel
Departement MOW		Koning Albert II-laan 20 bus 2	1000 Brussel
Departement Landbouw en Visserij	Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 101	9000 Gent
Departement LNE	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid Dienst Hinder en Risicobeheer	Koning Albert II-laan 20, bus 8	1000 Brussel
Departement LNE	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid Dienst Lucht en Klimaat	Koning Albert II-laan 20, bus 8	1000 Brussel
Departement LNE	Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen Natuurlijke Rijkdommen Buitendienst Oost- en West-Vlaanderen	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 70	9000 Gent
OVAM	Afdeling afvalstoffen en materialenbeleid	Stationsstraat 110	2800 Mechelen
Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid	Afdeling Toezicht Volksgezondheid Oost-Vlaanderen	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 55	9000 Gent
VMM	Afdeling Operationeel Waterbeheer	Koning Albert II-laan 20 bus 16	1000 Brussel
Fluxys	Infoworks	Kunstlaan 31	1040 Brussel

Aantal inspraakreacties tijdens de terinzagelegging te Oosterzele: 1

Lijst met de instanties die gereageerd hebben

College van Burgemeester en Schepenen van Oosterzele		Dorp1	9860 Oosterzele
Agentschap Ondernemen (*)	Entiteit Ruimtelijke Economie	Koning Albert II-laan 35, bus 12	1030 Brussel
ANB – Oost-Vlaanderen		Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 73	9000 Gent
Onroerend Erfgoed - Oost-Vlaanderen		Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 91	9000 Gent
Ruimte Vlaanderen	Afdeling Gebieden en Projecten	Koning Albert II-laan 19 bus 11	1210 Brussel
Departement MOW		Koning Albert II-laan 20 bus 2	1000 Brussel
Departement Landbouw en Visserij	Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 101	9000 Gent
Departement LNE	Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen Natuurlijke Rijkdommen Buitendienst Oost- en West-Vlaanderen	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 70	9000 Gent
OVAM (*)	Afdeling afvalstoffen en materialenbeleid	Stationsstraat 110	2800 Mechelen
Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid	Afdeling Toezicht Volksgezondheid Oost-Vlaanderen	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 55	9000 Gent
VMM	Afdeling Operationeel Waterbeheer	Koning Albert II-laan 20 bus 16	1000 Brussel
Fluxys	Infoworks	Kunstlaan 31	1040 Brussel

(*) wensen niet verder te worden betrokken.